

# FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Mátyás király-tér 10. szám.** Telefonszám 164

Feljelős szerkesztő: **DR. KNÉZY LEHEL.**

Egy szám **12** fillér.

Lapkiadó: **DR. BAJAI ERNŐ.**

Előfizetési árak: Helyben negyedévre 8 pengő, Vidékre negyedévre 8 .

## Az ingadozó béke.

I.  
A francia sajtó szerint Turatti, a fascista párt főtitkára kijelentette, hogy Olasz- és Franciaország között a háború elkerülhetetlen.

Az angol pacifisták nagygyűlésének elnöke a múlt héten röptette világá az európai helyzet összefoglalása után a következő szavakat: Ha a nemzetközi feszültség hamarosan nem enyhül, 1935-re kitör az új világháború. Mussolini Milanóban, Livornóban, Firenzében elmondott beszédeiben igen erős hangot üt meg, ami hetekig izgalomban tartja Európa egész diplomáciáját.

A francia kormány egy milliárdot fordít Korfika, Nizza és Savoya megerősítésére, sőt a német és olasz sajtó szerint már a 19 milliárdos Chéron-féle titkos alapból is hadseregére fordított 5-6 milliárd frankot.

Az egyik legnagyobb francia napilap, a Le Quotidien szerint, pedig még a francia-olasz ellentéték kiéleződése se ijesszen meg senkit, mert: egy magasabb állami tisztviselő — állítja az újság, kinek valaki elmondta sajtó aggodalmait, — így felelt: Még annak sem lesz jelentősége, ha az olaszok át is fognak jönni a határokon, mert mi az Estérelen túl fogjuk őket várni.

Ezek csak kikapott szemelvények a legutóbbi békeidők krónikájából. Az idézéseket még tovább lehetne folytatni. Európa majd minden jelentős államférfiát fel lehetne sorakoztatni, mert olyan politikus, aki ma a békét szilárd alapon nyugónak tartaná, ugyszólván nincs. Tagadhatatlan, hogy apró nüanszoktól eltekintve, majdnem ugyanott vagyunk, ahol 1913—14-ben voltunk, mikor már hol itt, hol ott lobbantak fel az elkövetkezendő világégs lángjai.

Az az állam, mely a legtöbbet beszélt magáról Olaszország mellett, a francia köztársaság. Franciaország imár 10 éve azon fáradozik, hogy a mai statusquot biztosítsa. Evégből szabta a versaillesi béke rendelkezéseit oly szigorúra. Rögton a béke becikkelyezése után nagy tervet dolgozott ki az új francia-német határok megerősítésére s ezt 10 évi nehéz és költséges munkával egészen közel hozta a megvalósuláshoz. (Mint ismeretes, az egész határ záróüz alá vehető bármely pillanatban.) Azután a legalaposabb kiképzésben részesíti fiatalágát, sőt törvényt hozott a nők hadkötelezettségéről.

Miután belsőleg rendbe hozta magát, hihetetlen külpolitikai aktivitást kezdett. Véd- és dacsövetséggel kötötte magához Csehországot, Lengyelországot, Szerbiát és Romániát, Kiséreleteket tett Itália és Oroszország megnyerésére, közeledett Spanyolországhoz és igyekezett szorosabbra fűzni az angol-francia ántánt szálait. Általában egy nagy világszövetség, vagy legalább is európai szövetség alakítására törekedett, melyből azonban hiányoztak volna a vesztesek és amelyben Párist vezetőszerep illette volna meg. Politikája teljesen imperialista volt,

sokkal imperialistább, mint a Kaiser Wilhelm Németországáé. Görscösen ragaszkodott a Földközi-tenger hegemoniájához, tudni sem akart a békeszerződések részletes revíziójáról és általában azt hirdette minden megmozdulásával, hogy nélküle európai probléma meg nem oldható.

A Quai d'Orsay politikájának iránya a mai napig sem változott. A körülmények azonban időközben megváltoztak. Ma már megállapítható, hogy az előbb ismertett zseniális franci terv nem sikerült. Az első és igen súlyos csapást Briand működésére Ramsay Mac Donald mérte, mikor másodszeri kormányra jutása után formálisan megszüntette azt a hitet, mint-ha Anglia a nagyjantant hagyományaihoz továbbra is ragaszkodnék. Ez alaposan lehitte a franciák vérmes reményeit. Erre következett a Duce nagyvonalu terve, mellyel Olaszország maga

mellé sorakoztatta Magyarországot, Bulgáriát és Törökországot és támogatta a magyar kormányt lengyelbarát programját. A londoni flottaeszerelési konferencián a francia köztársaság már elszigetelten állt, míg az olaszok jelentős sikereket értek el. Majd jött Schober nsztrák kancellár római és berlini utja, a német-olasz közeledés, majd legutóbb Bethlen londoni látogatása. Ezek közvetlenül, vagy közvetve mind a francia tulsulyt is fenyegetik.

Mikor azután a francia külpolitika az olaszok erejének ily arányu növekedését látta, új utakra tért, hogy megbolygatoit hatalmi pozícióját helyreállítsa. Két ilyen utat talált Paris. Az egyikről nagyon sokat beszélnek az utóbbi időben. Ez az ugynevezett Briand-féle Páneurópa. Briand terve egész Európát a mostani statusquo megszilárdulásának a szolgálatába állítaná. Amellett

meg van az az előnye is ennek a megoldásnak, hogy Franciaországot minden pacifisták példaképének állítja a világ elé. Erről a tervről, mely a francia hegemoniát állandósítaná a kontinensen, a német, olasz és általában a világ-sajtó már eléggé lerántotta a fátyolt...

A másik terv, melyről ugyan keveset beszélnek a nagyközönség körében, de amelyik sokkal érdekesebb és jellemzőbb, az, hogy meg kell rohanni Olaszországot, mielőtt az még jobban megerősödne és végképen Paris fölé nőne. Annyit jelentene ez, ha csakugyan nem rémlátás, hogy Franciaország háborút provokálna ki Romával, még mielőtt az teljesen felkészülne. Ezt a tervet, illetőleg ennek a tervnek a létezését látszik igazolni Korfika, Nizza, Savoya megerősítése és annak az 5-6 milliárdnak az elköltése a Chéron féle titkos alapból. (u. e.)

(folytatjuk.)

## Kiutalták Bács-Bodrog vármegye részére a kárpótlási vagyonrészesedés első részletét: 300.000 pengőt.

Hónapok óta várja türelmetlenül Bács-Bodrog vármegye vezetősége, hogy mikor folyósítja már egyszer a belügyminisztérium az Önkormányzati Testületek Kárpótlási Vagyonából a Bács-Bodrog vármegyét megillető részt: a 750-800.000 pengőt, amely összegből akarja a vármegye vezetősége megvalósítani azon építkezéseket s terveket, amikkel megkoronázhatná dr. Szabovljevics Dusán alispán azon szízfuzsi erőfeszítéseket, amiket a megye fejlesztése, uthalózatának kiépítése érdekében fejtett ki.

Hosszu hónapok óta ígérgette a belügyminisztérium, hogy ha nem is utalja ki a Bács-Bodrog vármegyét megillető részt egy összegben, de minden esetre nagyobb összeget fog kiutalni, még pedig 300.000 pengőt. A kiutalás meg is történt csekken s azt szerdán délben vette át Scherer Rezső vármegyei főjegyző, aki dr. Szabovljevics Dusán alispánt helyettesíti szabadsága alatt.

Már megtörtént a 300.000 pengő felhasználására is a rendelkezés, még pedig olyatén módon, hogy ezen összeg felét: 150.000 pengőt forgótőke céljaira tart vissza és tartalékol a Vezetőség, hogy a megyének minden pillanatban álljon tőke a rendelkezésére akár a központnak részére sürgős kiadások fedezésére, akár pedig azért, hogy a községeket kisegítse a megye pillanatnyi pénzzavarukból. A községeknek azonban az év végére vissza kell szolgáltatniok a központnak ezen kamatmentes kölcsönöket.

A másik 150.000 pengő arányosan a bácsalmási és jánoshalmi járási székház felépítésére fogják felhasználni. A járási székház építkezési céljaira ugy Bácsalmásnak, mint Jánoshalmának ingyen telket kell rendelkezésre bocsátani még pedig akkorát, hogy azon a fejlődés során további építkezéseket lehessen végezni.

Az alispánhelyettes megbízta Benze Béla műszaki tanácsost, az államépítészeti hivatal főnökét, hogy utazzék ki Bácsalmásra és Jánoshalmára, tekintse meg a szóba jöhető felajánlott, alkalmas telkeket s utána tegyen róla javaslatot.

szeg felét: 150.000 pengőt forgótőke céljaira tart vissza és tartalékol a Vezetőség, hogy a megyének minden pillanatban álljon tőke a rendelkezésére akár a központnak részére sürgős kiadások fedezésére, akár pedig azért, hogy a községeket kisegítse a megye pillanatnyi pénzzavarukból. A községeknek azonban az év végére vissza kell szolgáltatniok a központnak ezen kamatmentes kölcsönöket.

A másik 150.000 pengő arányosan a bácsalmási és jánoshalmi járási székház felépítésére fogják felhasználni. A járási székház építkezési céljaira ugy Bácsalmásnak, mint Jánoshalmának ingyen telket kell rendelkezésre bocsátani még pedig akkorát, hogy azon a fejlődés során további építkezéseket lehessen végezni.

Az alispánhelyettes megbízta Benze Béla műszaki tanácsost, az államépítészeti hivatal főnökét, hogy utazzék ki Bácsalmásra és Jánoshalmára, tekintse meg a szóba jöhető felajánlott, alkalmas telkeket s utána tegyen róla javaslatot.

ságból magyar nyelven folytatta a diszcurzust.

Viszont a társaság magyar tagjai német nyelven is társalogtak, mert Erhardtovics Josip min. titkár, bár magyarból, vagy németből jugoszlávossította nevét, — egy szót sem értett magyarul, viszont horvát létére kitünően beszélt németül.

A társaság jugoszláv tagjai a Ziech-éterteremben egy csomó anix-kártyát irtak haza Jugoszláviába. Az ebédnél igen meg voltak elégedve s utána fél 2 órakor felkerekedtek, autóra ültek s Pécsen át Muraközbe utaztak Légrad községbe, ahol mintegy 350 kat holdnyi vitás erdőterület birtoklását fogják rendezni.

## Meghalt M. Jtényi Géza.

A budapesti kegyestanítórendi társaság mely fájdalommal tudatja, hogy Majtényi Géza, a sátoraljai helyi kegyestanítórendi társaság áldozópap tagja, főgimn. tanár, Baja város szülőtte Budapestben korának 54-ik, szerzetes életének 36-ik, áldozópapságának 29-ik évében a halálközeli szentségének ájtatos felvétele után elhunyt. A boldogultat a fővárosi Kerepesi-úti temetőben lévő rendi sírban helyezték vasárnap június 29-én nyugalomra. Az elhunyt földink tagja volt Sátoraljai helyi megyei város képviselőtestületének. Erdemekben gazdag közéleti, pedagógiai és társadalmi munkásságával közbecsülést vívott ki magának. Vigasztalan édes anyja özv. Majtényi Antalné és bátyja Majtényi Gyula balassagyarmati áll. főgimn. tanár gyászolják.

— Gyűjtési engedélyt kaptak a mentők. A polgármester a Bajai Önkéntes Mentőegylet részére a teljesen vagyontalan betegek szállítása és a mentések alkalmával felmerülő üzemi költségek részbeni fedezésére 1930 július hó 1-től—1930 október hó 30-ig terjedő időre a város területén pénzbeli adományok gyűjtését engedélyezte.

## Magyar-jugoszláv vegyes bizottság utazott Muraközbe 350 holdas erdőterület birtoklásának rendezésére.

Tegnap, szerdán délben előkelő nemzetközi vegyes bizottság utazott autón Baján keresztül. A társaság autója fél egy órakor érkezett Bajára s itt meg is pihentek, hogy ez idő alatt megébedjenek a Ziech-féle étteremben.

A társaság tagjai voltak magyar részről dr. Ernyey Imre miniszteri titkár, az Önkormányzati Testületek Kárpótlási Vagyonának helyettes kormánybiztos, Molnár Imre, az Önkormányzati Testületek összes Kárpótlási Vagyonának jószágigazgatója, aki a legnagyobb ilyen vagyontest: a tom-

pa-kelebiai 13.000 kat. holdnyi birtokon székelt: jugoszláv részről dr. Vlaskalin Milorád belügyi inspektor (osztályfőnök) és Erhardtovics Josip jugoszláv földmívelésügyi miniszteri titkár.

A társaság együtt ebédelt a Ziech-éterterem nyári szalotijében.

A társasághoz letelepedett az éppen Baján tartózkodó Koller Oszkár, a bácsalmási járás főszolgabírája is. A társaság tagjai magyarul érintkeztek, mert dr. Vlaskalin Milorád, az egykori bácskai szerb popa ma is kitünően beszélt a magyar nyelvet s udvarias-

## Vizsgaajándéknak legértékesebb egy jó fényképezőgép.

Lemezek, filmek, papírok, kellékek stb. állandóan a friss minőségben kedvező részletfizetésre kapható

**Városi Drogériában, Baja** Vörösmarty Mihály-utca 1. szám. — Telefon 350.

tok:  
Géza  
ein.  
105.  
A,  
STI-UT  
itása.  
aj  
és.  
cikkek.  
BOR  
egesztés.  
Telefon 76.  
Baja.  
lefon 164  
IN  
ülnek  
tok:  
mán, Dezső  
Lőrinc  
stván  
ánád.  
Samuel  
udvar.  
Márton  
kod.  
János  
ostor.  
on 210



Szőlőben és gyümölcsösben fellépő lisztharmat betegség ellen kedvezményes áru SULFAROL-t, használjunk, melyet fél százalékos arányban a bordói léhez keverünk. Főraktárban beszerezhető:

Városi Drogériában Baja, Vörösmarty Mihály-u. 1. — Tel. 350.

### A Délmagyarországi Autóiparosok Egyesületének megalakulása Baján.

Közgazdasági, de mindennapi életünknek is egyre jelentősebb tényezője lesz az autóipar. A forgalom gyorsasága az idő napról-napra növekvő értéke a jövő döntőfontosságú közlekedési eszközévé teszi az autót, de joggal mondhatjuk, hogy jelenünknek már is uralkodó forgalmi eszköze.

Minden átmeneti gazdasági korszaknak megvannak az azzal járó nehézségei, küzdelmei, melyben egyesek, osztályok alulmaradnak, mások győzedelmeskednek. A jogalkotás tapogatózva követi a változott viszonyok életformáit s a kifejeződött jogszabályok nem mindig tartalmaznak eszméileg helyes jogot.

Különös fontossággal bír az ilyen átmeneti időkben a szervezkedés, mely a hasonló érdekeket egyesíti tömörítésével a közös érdek győzelmét segíti diadalra.

Ezek a megfontolások vezették a bajai autóiparosokat, amikor június hó 29-ére alakuló gyűlésre hívták egybe Délmagyarországi autóiparosait.

A bajai autósokból Kocsis Károly elnöklelte alatt előkészítő bizottság alakult, melynek szervező munkájáért jött össze vasárnap az ipartestületben az alakuló közgyűlés.

Kocsis Károly előkészítő bizottsági elnök ismertette az egyesülés célját, az autósok nehéz helyzetét s azt az egyenlőtlen gazdasági erőt, mellyel az állami autófuvarral szembenállanak. Kérte a közgyűlést, válasszon korelnököt és döntson az alakulás kérdésében.

Szabó Antal korelnök praezideálása mellett azután elfogadták az alapszabályokat s megválasztották a tisztikart: Elnök Kocsis Károly, alelnök Bors Gyula, titkár Singer László, pénztáros Mészáros Pál, ellenőrök Mayer József, Petrezevits József, ügyész dr. Knézy Lehel, választmányi tagok: Blücher Lajos, Balog Andor, Csinesák Sándor, Szabó Antal, Martinovits An-

tal, Gaál József, Vidákovits István, Oszvaid István, Reinhardt József, Laki I. Lovrics Sándor, bajaiai Matkovits Jenő, Kalocsa, Kovács Sándor, Kisujszárlás, Varga Ferenc, Mohács, Krausz Ernő, Batonya, Iklódi András Jászapáti, Mender Ferenc, Bácsbokod vidékiek. Pótagok: Sokacz Miklós, Csötönyi Benő, bajaiai.

A megalakulás után Kocsis K. nagy készültségre, alapos tanulmányra és hozzátérésre valló előadást tartott az autóipar jelenlegi helyzetéről, arról a küzdelemlről, melyet az autóipar a vasutal s az államilag támogatott autóiparral folytat.

A kérdés nemzetgazdasági szempontból is óriási jelentőségű, mert nemzeti vagyonunk jelentékeny része éppen az államvasutakban fekszik, a helyes közléputat, mely nem rombolja a nemzeti vagyont és kellő mérvben respektálja a magánvállalkozás jogos életérdekeit, eltalálni, rem könnyű, de szükségképp megoldandó közgazdasági feladat.

Az autóiparosok álláspontjának ismertetése céljából közreadjuk Kocsis Károly elnök előadását.

— Nemcsak országos, hanem világvizonylatban is minden ország illetékes köreit igen élénken foglalkoztatja az a probléma, mely az autónak a vasutal szemben lévő előnyeit akarja valami módon megoldani. Azonban ez a kérdés kétoldalu fegyver, mert radikális megoldást nem eredményezhet, mert ha egyiket, vagyis a vasutat veszi a kegyeibe, úgy az autógyártással foglalkozó ipar szenvedne kárt, viszont az autópárt sem favorizálhatja, mert az autóval való áruszállítás újabb keletű s már minden ország nagy befektetéssel megoldotta az áru szállítást s így mint tekintélyes nemzeti vagyont, nem dobhatja oda anélkül, hogy azért ellenszolgáltatást ne kapjon. Kétségnélküli tehát az, hogy ez a kérdés igen kényes pontja minden országnak s így a miénknek is. A jelenlegi helyzet létszólag a magánkézben lévő autóipar előnyös helyzetét mutatja. Azonban ez csak, mint mondtam, látszólagos előny, mert ha az autóiparosok helyzetét gyakorlati megvilágításban mutatjuk be, úgy megállapíthatjuk, hogy az autó és a vasut versenyében tényleg az autó az, amely a versenyt jobban bírja, de hogy a magánvállalkozó ezt a versenyt miként oldja meg, az könnyen kitérünk abból a statisztikából, melyet a rendőrségi és főszoigabiroi intélelekből olvashatunk. Ezt a látszólagos előnyös helyzetet azonban az illetékes szervek igyekeznek megnyirbálni és a vasut érdekeit a legmesszebbmenő intézkedésekkel védeni s az autó mozgási körét a kor kívánalmainak meg nem felelő módon korlátozni. A közvetítő kereskedelem egyik legfontosabb segédeszköze az autóval való áruszállítás s éppen ezért nemcsak az autósokra sérelmesek az illetékesek gyakorlati életet nem ismerő intézkedései, hanem a kereskedelemre is. A harc, ami az autósok ellen folyik, őket is érinti, de legfőként a fogyasztót, mert ha a kereskedelem az árunak egyik helyről a másikra történő szállítást nem tudja minimális költséggel továbbítani, úgy kénytelen azt a fogyasztóra háritani. Hogy az ezeket az intézkedéseket kiadó szakközvegek mennyire nem ismerik a gyakorlati életet, mutatja az, hogy ha ismernék, nem volnának ellene a legitím autófuvározásnak, mert azáltal, hogy a legitím autófuvározást megbénítják, még nem oldották meg a

kérdést úgy, hogy abból az államnaks polgárainak az érdekei százszázalékban érvényesülne, de legfőképpen nem érik el azt a célt, hogy az áru fuvározást újra a vasutra terelődjék. Az sem megoldás, amit mi is látunk hazánkban, hogy a legitím autófuvározást úgy akarják lehetetlenné tenni, hogy állami érdekeltségű vállalatot létesítenek s ezzel veszik fel a versenyt, amely végcélul a magánvállalkozók megszűnését akarja elérni. Azonban ez a megoldás is igen szerencsétlen gondolat, mert így sincs a kérdés véglegesen s radikálisan megoldva, mert akkor ha a magán kézből kivesszük az autófuvározást, akkor az államnaks egy nagy szervezettü vállalatot kell létesítenie, ami éppen nagy szervezetségénél fogva nem felelhet meg a kor lüktező s gyors gazdasági életének. Jó példa rá a vasut, de jó példa már van a gyakorlati életben, melyet éppen a magánvállalkozás ellensúlyozására kreáltak s ez a

Mavart. Sulyos tévedésben vannak azok az illetékesek, akik azt hiszik, hogy a magánvállalkozás megérett gyümölcse az ölkébe esik. Azonban nem vették figyelembe azt, hogy akkor az érdekeltek saját maguk vásárolnak autót, saját áruik szállítására s így még sem érik el céljukat, ellenben azt elérik, hogy ebben a lélekölő harcban sok-sok ezer adófizető megszűnik s a magyar ipart is károsodás éri, mert a legitím fuvározó csak magyar gyártmányu kocsikát vásárolhat, ezzel szemben az, aki a saját áruját szállítja, az idegen kocsikát is vehet s ves is, mert az sokkal olcsóbb s könnyebb feltételekkel vásárolható.

Kétségtelen, hogy Baja városa jelentős sulyu egyestülettel szaporodott, melynek tagjai az egész Délmagyarországon szétszórvá élnek s éppen forgalmi szolgálatuk közben mindig kézséges támogatói lesznek a Baja felé gravitáló forgalomnak.

### Meggyilkolt, feldarabolt és a Tiszába dobott női lábszár hullarészét fogták ki a folyóból.

Nagyszabásu bűnygyben indította meg kedden délután a nyomozást a szegeói rendőrség. E pillanatokban még nem lehet tisztán látni az ügyben, minden valószínűség azonban amellett szól, hogy egy bestiális kegyetlenségű gyilkosság pattant ki, amelynek részleteit a további nyomozás munkája fogja kideríteni.

Kedden a késő délutáni órákban a Regdon-fürdőben egy gyanus hullarész, női lábszárát találtak a vízben.

A kifogott női lábszár már hosszabb idő óta volt a vízben. A lábszáron magasszáru, boxbőről készült cipő van s rendesen be van fűzve. A lábszár papirosba becsomagolva került a vízbe, közben azonban már nagyrészt leállott a papiros.

Az egyik fürdővendég vette észre, hogy egy női láb van fennakadva az uszoda lécei között.

Feltéve az, hogy egy megdöbbentő gyilkossági ügy pattant ki. Minden jel arra mutat, hogy meggyilkoltak egy nőt, akit azután feldaraboltak és hullarészeit külön-külön becsomagolva, a Tiszába dobták. A gyilkosság helyére, illetőleg, hogy hol dobták a Tiszába a meggyilkolt és feldarabolt áldozat hullarészeit még nem lehet következtetni. Nincs kizárva az sem, hogy Szegeden, vagy környékén dobták a folyóba a hullarészeket, mert megtörténhetett, hogy a test többi része leuszott a Tiszán, míg az egyik lábszár megakadt a Regdon-fürdő alatt.

### Kevés a kereszt a földeken.

Az utóbbi két hét dühöngő melege nem használt a buzának és a többi szemes növénynek, mert megszorult a szem a kalászbán. Indokolatlan az optimizmus, hogy az idén jelentősen jobb tesz a buzatermés a tavalyinál.

Itt Bácskában és Baja környékén az idén a gazdák nem várták be Péter és Pál napját, ami az aratás kezdetének időmegyője, hanem már június 23 és 24-én megkezdték az aratást. Az őszi árpa és rozs aratása a legtöbb helyen befejezéshez közeledik, a buza aratása pedig mindenfelé folyik. Az egész magyar gazdasági élet feszült figyelemmel várja, hogy milyen termést ad az idén a magyar föld. A földművelésügyi minisztérium már nyilvánosságra hozta a buza és rozs első számszerű termésbecslését, amely már bizonyos, de természetesen még nagyon általános tájékoztatást nyújt az idej termés várható mennyiségéről.

A buza a mult évben az egész országban 78 mázsa holdankénti országos termésátlagot adott. Az idén azonban minden rekordtermést lánziró hírral szemben a buza nem fizet akkora termésátlagot, mint tavaly, noha a buza kedvezően telet át s a vetés fejlődésére a tavasz minden tekintetben megfelelt. Nemcsak a gazdák és pesszimista világnézésű emberek mondják, de a leghivatásosabb szakemberek is megállapítják, hogy az idej termésátlag minden valószínűség szerint jóval alatta lesz a mult évi termésátlagnak. Természetesen ez a számítás csak feltételes és a várható termésmennyiséget még csak feltételesen lehet megállapítani, mert nagyon sok függ attól, hogy most az aratás, majd a behordás során miképpen alakul az időjárás. Innen Bácskából máris kedvezőtlen hírek érkeznek, amik éppen ebből a szempontból nem nagyon megnyugtatók; a legutóbbi napok hőlullámos időjárása nem igen használt a termésnek, mert az egyenlítő melegeben a buzaszemek megszorultak. Hiszen itt Bácskában éppen váratlanul, de rekkenő fűzzel beköszöntött kánikula kész-tette a gazdákat arra, hogy már Péter

és Pál napja előtt megkezdjék a buza aratását is s most, amikor a rekordtermésről szóló hírek egyre inkább ellanyhulnak, viszont mindennap rekordot javít a hőség, — attól tartanak a gazdák, hogy a buzakeresztékből a nagy melegben a mag hamarosan kipereg, mielőtt még a cséplésre kerülne a sor. Tény az, hogy nemcsak a buza, de a többi szemes termény is olyan száraz, mint a puskapor.

Az utóbbi napokban Jugoszlávia felől sáska is jelentkezett a bácskai földeken, de nem nagy mennyiségben s mivel már minden felé vágják a gabonát, ebből a szempontból komolyabb veszélyre nincs kilátás.

Ma megkérdéztük a gazdasági felügyelőseget, milyennek látja a szakértői hivatalos szem a terméskilátásokat s hogy jogosult-e az optimizmus, amit egyesek az idej terméshez fűznek.

— Az idej termés még a közepesen is alulmaradt. Indokolatlanok a jó közepes termésről elterjedt hírek. A tavalyi termés semmi szín alatt sem érhejük el az idén. Buzából 6 és háromnegyed, rozsából 6 és egy negyed mm-át várunk. Ez a becslés azonban — és ez figyelembe veendő — a minimális terméskilátást veszi a kalkuláció alapjául és pedig azért, mert a közönség is szívesen veszi tudomásul, ha a kisebb termésből nagyobb lesz szerencsés véletlen folytán, mintha tulbecstülük a termést és a végén kiderül, hogy nincs akkora termés, mint amekkorát hirdettek.

— Hogy milyen lesz a termés, következtetni lehet abból, hogy jóval kevesebb a keresztek száma is az idén, mint más években. A várható termésmennyiségről mégis természetesen csak akkor lehet majd tisztább képet szerezni, ha megkezdődik a próbacseplés, mert ez azután megmutatja, hogy az idej termésátlag mennyire becsülhető

## Bajai Cementárugyár R.-T.

B A J A.

Gyártelep: Világos-u. 8. (Állatvásártér)  
Iroda: dr. Bajai Ernő, Havnaid-utca 13. — Telefon 225.

Ajánlja kitűnő minőségű gyártmányait:

MOZAIKLAPOKAT, CEMENTLAPOKAT, CEMENTCSEREPET, KUTGYÜRÜKET, CEMENTCSÖVEKET minden méretben, BETONKERITÉSEKET és mindenféle CEMENTÁRUT. — MŰKÖMUNKÁK szakszerű kivitelben. — Állandó raktáron: USZÓDI DUNAKAVICS, PORTLAND-CEMENT, MŰKÖZUZALÉK, CEMENTFESTÉK.

ésben vannak azok az emberek, akik azt hiszik, hogy a gazdasági fejlődésnek nem lehetnek megakadályozói. Azonban nem vették észre, hogy az értékesítőknak autók megvásárlására s így még a gazdasági fejlődés ellenében azt elvárják, hogy a gazdasági fejlődésnek megakadályozói legyenek. Azonban az értékesítőknak meg kell érteni, hogy a gazdasági fejlődésnek megakadályozói nem lehetnek, mert a gazdasági fejlődésnek megakadályozói csak azok lehetnek, akik a gazdasági fejlődésnek megakadályozói.

### Tiszába fogták

... megvette észre, hogy a gazdasági fejlődésnek megakadályozói nem lehetnek, mert a gazdasági fejlődésnek megakadályozói csak azok lehetnek, akik a gazdasági fejlődésnek megakadályozói.

### ken.

... a gazdasági fejlődésnek megakadályozói nem lehetnek, mert a gazdasági fejlődésnek megakadályozói csak azok lehetnek, akik a gazdasági fejlődésnek megakadályozói.

... a gazdasági fejlődésnek megakadályozói nem lehetnek, mert a gazdasági fejlődésnek megakadályozói csak azok lehetnek, akik a gazdasági fejlődésnek megakadályozói.

... a gazdasági fejlődésnek megakadályozói nem lehetnek, mert a gazdasági fejlődésnek megakadályozói csak azok lehetnek, akik a gazdasági fejlődésnek megakadályozói.

... a gazdasági fejlődésnek megakadályozói nem lehetnek, mert a gazdasági fejlődésnek megakadályozói csak azok lehetnek, akik a gazdasági fejlődésnek megakadályozói.

A Független Magyarország tudósítója végigjárta a csonkamegye egy részét, így Csávoly, Felsőszentiván, Rém, Bácsbokod, Mátételke és Tataháza vidékét s saját maga is megállapította, hogy a nagy bazatermeshez fűzőtt színes ábrák nagyon mesze járnak a valóságtól. A gazdasági növények az idén mind alacsonyok maradtak, még pedig azért, mert nem volt elegendő eső a növény fejlődéséhez s hamarosan kezdett érni minden a már hat héttel ezelőtti ránkötött kánikulában.

Tény az, hogy a közönség tulbecstüli a termést s emiatt kellemetlen csalódás fogja érni a bizakodókat. Hogy milyen termésre van kilátás arra következtetni lehet abból, hogy a földet nagyon kevés a keresz. Láttunk olyan rozsföldet, amelynek kis holdján 8 keresz termett és a búzából ugyanennyi, a keresztek szegényesek, szopárnák s nem olyan dúsak és tömöttek, mint más éveken szokott lenni. Ugy ennek, mint az idej kicsiny termésátlagnak az az oka, hogy a buza sarjshajtása, ami a termés 25 százalékát szokta kitenni, az idén nem tudott kifejlődni. Sok gazda siránkozik a rossz termés miatt, mert sok gazdának a földjén alig fog 4-5 q buza vagy rozs teremni.

De ne legyünk se pesszimisták, se optimisták: várjuk meg a próbacéspélesek eredményét.

## HIREK.

**A vidéki hírlapírás köréből.** Vukov Lukács régi jövevű újságíró, a Bácsmezei Napló című szabadkai napilap volt felelős szerkesztője, aki 56 év óta a fővárosban dolgozott lapoknál. — Péchy-Horváth Rezső távozását után belépett a Bajai Újság szerkesztőségébe.

**Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk, sulyos csapás érte Babusnyik János evang. tanítót, mert atyja: Babusnyik János nyug. áll. tanítóképző intézeti slőjd tanító 63 éves korában elhunyt. Egész tanító generáció került ki keze alól elsajátítva tőle a különféle iparokkal határos sokféle slőjd kézügyességet. Tanítványai, kártársai, jóbarátai szeretettel kísérték nyugdíjba s kegyelettel őrizi emlékét.

**Rendkívüli városi közgyűlést hívatnak egybe.** A városi törvényhatósági bizottság munkás és szocialista bizottsági tagjai avval a tervvel foglalkoznak, hogy összehívadják a törvényhatósági bizottság rendkívüli közgyűlésre, hogy az foglaljon állást a munkanélküliség fenyegető kérdésében és az építkezések megindítását megstírgesse, illetve arra utasítsa a hatóságot. A szocialista városatyák a legközelebbi napokban ilyen irányú beadványt nyújtanak be a városához.

**Mi érdekli a mai ifjúságot?** A Független Magyarország tegnapi számában egy bevezetővel ellátott cikket közöltünk ezen címmel; Mi érdekli a mai ifjúságot? A külpolitikai tájékozottságra való cikket Meskó Géza, a bajai reál gimnázium VII-es jeles diákja írta.

**Az írógép lev. lapok új posztai kezelése.** A felhajtott végű írógép levelező lapokat ezentul a posta csak úgy fogadja el, ha a felhajtott címzés teljesen le van ragasztva. Az alak különben azonos marad.

**Az első magyar kabaré énekes Baján.** Miként a múlt évben, úgy az idén is ellátogatott Bajára három nap vendégszereplésre egy öreg, letört színész: Szűcs Laci, a 30-40 évvel ezelőtti idők híres énekes színésze, akinek nevéhez fűződik a múlt évszázad végén a fővárosi német zengera-jok letörése és az első magyar kabaré megalapítása 1890-ben. Szűcs Laci bácsi most Baján saját veretű költeményeit énekl és árulja. Felhívjuk rá a bajai közönség figyelmét s kérjük, hogy támogassa, mert megérdemli.

**Tánciskola** Laky táncanár július hó 7-én kezd meg nyári táncanfolyamát az Ipartestület nagytermében. Külön délutáni diákcsoportok, Beiratások naponta 5-7-ig. Kedvezményes tandíjak.

**Lemondott Bajaszentiván képviselőtestülete.** Az elmúlt napokban a Bajaszentivánon panasznapot tartó dr. Szentpétery Gyula kalocsajárásai főszolgabíróknak bejelentette a bajaszentiváni képviselőtestületet, hogy az új helyzetre való tekintettel lemond. — A vezetőjegyzői teendőket ellátásával mindaddig, amíg az átcsatolás be nem következik de facto is, — a főszolgabíró Mandity Miksa dunaszentbenedeki főjegyzőt bizta meg.

**A Vadász Társulat közgyűlése.** A Bajai Vadász Társulat július 5-én d. u. 6 órakor a Pandurszigeti vendégházban tartja évi rendes közgyűlést. Határozatképtelenség esetén július 12-én lesz a terti helyen és időpontban, amikor is a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes lesz. Táragsorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Múlt évi számadás betérjesztése és a felmentvény megadása. 3. Költségvetés elfogadása és a tagdíj megállapítása. 4. Tisztikar lemondása. 5. Tisztújítás. 6. Esetleges alapszabályszerű indítványok.

**Kövezetet kér az Uj-utca.** Az Uj-utcabeliek, akiknek régebben megígérte a hatóság, hogy kikövezteti az Uj-utca uttestét, sőt arra már az árlejtést is megtartották, — most azt kéri a Független Magyarország utján a városi hatóságtól, hogy ne feledkezzenek meg róluk se s a belvárosi utcák kiköveztése után visszamaradt kőanyagot kikövezzék ki az Uj-utcát. A Hentes-utca is ezt kéri, de ugyanezt kéri teljes joggal a Mátyás király-tér minden lakója, valamint a tiszták lakói is.

**Yorkshire sertés akció.** A földművelésügyi miniszter a hussértéstenyésztes előmozdítására oly gazdáknak, akik kellő szakismeretekkel rendelkeznek és akik a legelőzött tejet takarmányozás céljára felhasználják. Yorkshire-tenyészkocák beszerzését elősegíti olyképpen, hogy a gazdasági felügyelőség utján a hussértéstenyésztes országos egyesülete kötelékébe tartozó gazdaságokból kiváló tenyészanyagot juttat és a tenyészkokák vételára 2 év alatt kamatmentesen lesz visszafizetendő olyképpen, hogy az első év végével a vételár egyharmadrésze, továbbá hat hónap múlva a vételár második harmada és végül a második év végén az utolsó egyharmadrész lesz törlesztendő az OKH-nak, amely az igénylő gazdák hitelképességét elbírálja és a hitelt nyújtja.

**Taub telekönnyvezető nyugalmozása.** Taub Gyula, városunk írója, a bajai kir. járásbírószolgabíró telekönnyvezetőjét, aki 1890-ben, mint ingyenes telekönnyvi gyakornok a ba-

jai kir. járásbírósnál kezdte pályafutását, 40 évi szolgálat után a m. kir. igazságügyminiszter nyugdíjba helyezte. Az új nyugdíjas 1892-ben Módosra lett kivatalnokká kinevezve, ugyanott 1895-ben segédtelkőnyvezető lett, majd mint telekönnyvezető Nagylakon, Nagykikindán, Kecskeméten és végül Baján mindenkinek teljes megelégedésére. A bajai kir. járásbírószolgabíró elnöke a 40 évi érdemekben gazdag köztisztviselősködés után, a hivatal édekében mindenkor kifejtett fáradhatatlan tevékenységéért, széleskörű tudásáért és lelkiismeretességéért köszönetet mondva, 1930. évi július hó 1-től mentette fel állásától. Taub Gyula tiszteletére ma este 8 órai kezdettel a Tóth Kálmán Polgári Kaszinóban nagyszámu tisztelői és barátai ünnepi bankettet rendeznek.

### Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóbarátaink és ismerőseinknek, akik felejtethetetlen jó anyánk, illetve nagyanyánk, Özv. Varga Ignacné temetésén megjelentek és ezzel mély fájdalomunkon enyhíteni igyekeztek, valamint a hentesipari szakcsoporthoz ez uton mondunk hálás köszönetet.

Buchmann és Varga család.

### Értesítés!

Értesítem a n. é. közönséget és jóbarátaimat, hogy fiam Goldberger Sándor, július 1-én, Póháska-u. 3. szám alatt

étkezőt, kávézót és falatozót nyitott.

Kérem mindazon jóbarátaimat és ismerőseimet, fiamat, illetve bennünket ezen vállalkozásunkban támogatni sziveskedjenek.

Reggeli kávé, 10 órai uzsonna, mindenféle hűsítő italok jutányos áron kaphatók. Ebéd és vacsoraközösök árkedvezményben részesülnek és kívánatra házhoz szállítjuk.

Szives támogatásukat kérem  
GOLDBERGER MIKSA.

## Zsákot,

ponyvát olcsó szolid árban kölcsön ad

## Schön Márk

Baja, Zichy Bódog-tér 2.  
(Kakas bolt)

Tóth Kálmán szoborral szemben.

## Rádió

### Csütörtök, július 3.

3:00: Piaci árak és árfolyamhírek.  
4:00: Rádió Szabad Egyetem.  
4:45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek.  
5:30: Csaba Jenő dr. novellái.  
6:10: Operettársulatok.  
7:15: Angol nyelvtanítás.  
7:00: Kelemen Jenő felolvasása.  
8:15: Katonai indulók.  
9:30: Kinai és japán énekszámok.  
Utána kb.  
10:00: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.  
Majd Banda Marci és cigányzékárának hangversenye.

Baján, a Belvárosban, Pázmány-u. az Ertl-féle kert mellett ujonnan épült adómentes 3 szobás

## családi ház

hall és összes mellékkeliségekkel együtt szabad kézből eladó.

Bővebb értesítést Mikolczky Ferenc, Petőfi Sándor u. 43.

1441—1930. szám.

### Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy bajai kir. járásbírósnak 1929. évi P 6372 számú végzése következtében dr. Reiner Antal bajai lakos ügyvéd által képviselt Kőolajfinomító Rt. budapesti lakos javára 317 pengő s jár. erejéig 1930. április hó 12-én fogantatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt s 1100 pengőre becsült következő ingóságok u. m.: mész 2 teher autó motor és kerék nélkül s egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladandók.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbírószolgabíró 1930. évi Pk. 12705. számú végzése folytán háromszáztizzenhét pengő tökekövetelés, ennek 1929. évi január hó 8 napjától járó 5 százalékos kamatai, 1/3 százalékos váltódíj s eddig összesen 112 P 26 f-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Baján, Budapesti-ut 10 szám alatt leendő megtartására 1930. évi július hó 24-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. 60t. c. 107. és 108 §-ai értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Baja, 1930. évi június hó 28. napján.

Szegő József  
kir. jbir. végrehajtó.

**Műkö** lépcsők  
labazatok  
sirkövek  
sirkertések  
sirkurkolások

legszebb kivitelben jutányos árban szavatossággal készít

## Grünhut és Társa

Telefon 160. — Városi iroda: Türr István-u. 5.

## U-R-A-N-I-A

1930. július 5-én, szombaton d. u. 6 s este fél 9 órakor.

## A szerelem rózsái.

Történet 8 felv. Fősz.: June Collyen és Conrad Nagel.

## HÁZASSÁG SZÉDELGŐ

(A FÁTYOLOS ASSZONY) 8 f. egy boldogtalan asszony életéből.  
1930. évi július hó 6-án, vasárnap d. u. fél 4, 6 és este fél 9 órakor

### Forradalmi Nász.

(Élet szerelemért) Szinmű 10 f. F.: Karina Bell, Gösta Eckmann.

### HAZÁRD KAPITÁNY

HIRADÓ. Vigjáték 8 felv. Fősz.: Tim Mc Coy. HIRADÓ.

**ETERNIT**  
anyageladási és  
tetőfedési  
vállalat.

Telefon : 290.



CSAK „Eternit” VÉDSZÓVAL JELÖLT PALA ÉS CSŐ VALÓDI.  
ETERNIT MŰVEK HATSCHKEK LAJOS, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33; GYÁR: NYERGESÚJFALU.

Lerakatok:  
DELŐ Géza  
fatelepein.  
Telefon : 105.

**ETERNIT UDVAR** BAJA, BUDAPESTI-UT

**Eladó**

egy jókarban lévő, erős, 6-os magán-  
járó, 10 léghűtős  
magyar állam vasuti garnitúra  
Teljesen munkaképes, javítás nincs  
rafta. — Bővebbet Kozma Istvannál,  
Szeremle, II. Rákóczy F. ut 419. sz.

**Celluloid ajtóvédők.**

Rendeléseket felvesz Polgár Gyula  
Tűrr István-utca 5 Telefon 234.

**Bérbe adom  
vagy eladom**

augusztus 1-ére Erzsébet királyné utca  
42. szám alatti

**Lakóházamat**

mely áll 6 szobából, vízvezetékes für-  
dőszobából, összes mellékhelyiségek-  
ből, dísz- és konyhakertből, garage-ből  
és kocsiszínból.

Érdeklődni lehet:

**Weidinger Dezsőnél**  
Szent Antal-utca 17.

Saját gyártmányu  
**tők és uborkagyalu**  
prima minőségben, olesón  
kapható

**Utry Pál Fiai**

Telefon 280. Alapítás 1895

„Az egész életben hű barát



**SINGER**  
VARRÓGÉP.

„Ez az irratási feltételek  
szertől havi részletek.

... VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

**Árjegyzék.**

- 1 drb petroleumfűző 2 lánggal  
nélkülözhetetlen a háztartásban 12.50
- 1 drb fürdőkád szolid erős 160 cm  
nélkülözhetetlen közszükségleti  
tárgy . . . . . 40.-
- 1 drb vízeskanna zománcozva . . . . . 6.80
- 1 . . . felmosóveder . . . . . 1.60
- 3 . . . alumínium edény erős vastag:  
1 fazék, 1 lábos, 1 tál összesen 6.-
- 1 készlet sárgarézfüggönyrud . . . . . 4.50
- 1 drb fűnyíró olló . . . . . 2.20
- 1 köteg horganyzott ruhaszárító  
drót . . . . . 3.-
- 1 méter kerítésdrót . . . . . 40.-
- 1 . . . zövd háló . . . . . 2.-
- 1 drb mosdóasztal . . . . . 10.-

továbbá teljes konyhaberendezések, tűz-  
helyek, mángorlók, kerékpárok  
közismert olesó áron kapható

**KRENEISZ GÉZA**  
vaskereskedésében, Baja.

Saját gyártmányu  
**nyugagyak  
és vas táboriagyak**  
előnyösen beszerezhetők  
**UTRYNÁL.**

Erzsébet kir. né u. 38. Tel 280.

Jun. 30-tól jul. 7-ig.  
reggel 10 óráig  
**Dr. Makray László**  
Gyarmati Emil  
gyógyászati poliklinika ter-  
ületi szolgálatot.

Az ügyintézés győzősítettár  
vasárnap délután is nyitva áll  
közönség rendelkezésére.

Kényelmes filésű személy-

**Autó**

elyi és vidéki turákra olesón bérlehető  
Balog Andornál, Baja, Árpád-utca 6  
Telefon 342. sz.

**Zongora**

rövid fekete, körpáncélos eladó.

**Bajai Tej és Vajüzem**

(Rosenfeld) Takarékpénztár-u. 1. (udvar) Telefon 84  
ajánlja legjobb minőségű, palackozott teljes tejet, házhoz  
szállítva literenként 24 fill. csarnokban átvéve 22 fill.

Naponta frissen készült teavaj, kg-ként 4— P  
10—25—50 dekás csomagokban.

Friss túró kg-ként . . . . . 0.40 P

Tejszín literenként . . . . . 2.50 P

Tejfel literenként . . . . . 1.60 P

Jégbehűtött Joghurt 2 és fél dl palackokban . . . . . 0.12 fill.

„ Aludt tej 2 és fél dl poharakban . . . . . 0.07 „

Legkisebb mennyiséget is házhoz szállítunk. Tessék egy próbát tenni.  
**Főelőző tej** (Kiváló baromfiak és malacok részére) literje 5 fill.

**Corvin-nyomda Baja.**

Mátyás király-tér 10 szám. — Telefon 164

Árjegyzékek, körtelevelek,  
meghívók, könyvek, levél-  
papirok és mindenféle  
kereskedelmi nyom-  
tatványok legmo-  
dernebbül, izé-  
ses és művészi  
kivitelben

**csak**

**a CORVIN**  
műnyomógépén készülnek

A valódi Hatschek-féle

**Eternit**  
Pala és cső  
könnyű, törhetetlen,  
fagy- és tűzmentes.

Főelárusító:  
GOLDSCHMIDT LAJOS  
utóda,

Zádor Oszkár

Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton. Telefon 210



ETERNIT-MŰVEK HATSCHKEK LAJOS, KÖZPONTI IRODA: BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33; GYÁR: NYERGESÚJFALU

Lerakatok:  
Widmann Kaimán, Dezső  
Gara.  
Liebhauser Lőrinc  
Vaskút.  
Erdős István  
Érseksanád.  
Kaimar Samuel  
Nemesnádudvar.  
Wittner Márton  
Bácsbokod.  
Kovács János  
Bátmonostor.